

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXI

Price 15c

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Šeštadienis, Liepos-July 3 d., 1976 m.

NO. 137

AMERIKA NEDAWE VIZOS BRAZINSKAMS

ISPANIJOS PREMJERAS A. NAVARRO PASITRAUKĖ IŠ PAREIGŲ

Karalius Juan Carlos priėmė atsistatydinimą, rengiasi daryti platesnes reformas

MADRIDAS, Ispanija. — Ispanijos premjeras Carlos Arias Navarro, patikimas diktatoriaus Franko bendradarbis, vakar įteikė karaliui Juan Carlos atsistatydinimo pareiškimą, kurį karalius šį kartą priėmė.

Karys Navarro kelias atvejais buvo norėjęs pasitraukti, bet iki šio meto naujai karalius to atsistatydinimo nepriėmė. Dabartinio metu kai pirmieji reformos žingsniai jau padaryti, karalius mano, kad jis gali pasirinkti tokį premjerą, kuris geriausiai tiks kraštui.

Navarro buvo ištikimas karaliui

Premjeras Arias Navarro ištikimai vykdė diktatoriaus Franko politiką. Kiekvieno svarbesnio klausimo jis atsklaidavo diktatoriaus, gaudavo reikalingas instrukcijas ir imdavosi reikalingų žingsnių politikai vesti.

Mirus diktatoriui, Arias Navarro būtų norėjęs pasitraukti. Jis prisaikdino naują karalių ir įteikė jam atsistatydinimo pareiškimą, bet naujas karalius karalius nepaleido premjero. Jis įtūto, kad krašte yra galingos jėgos, remiančios premjerą. Tos jėgos karaliui buvo reikalingos tranzicijos periodui.

Arias Navarro priėjo išvados, kad kraštui reikalingos reformos, bet jis pats, būdamas diktatoriaus draugas, nenorėjo tų reformų vesti.

Leido politinėms partijoms veikti

Premjeras Arias Navarro, pildydamas jauno karaliaus patarimus, paruošė įstatymo projektą, kuris leido kitoms politinėms partijoms pradėti veikti.

Iki šio meto visos politinės partijos, nesutinkančios su gen. Franko diktatūra, buvo uždarytos, bet koks jų veikimas sustabdytas, o veiklesnį vadai praleido po kelis metus kalėjime. Kad pakaitos nebūtų radikalios, premjeras įtikino savo draugus dabar veikiančiose įstaigose praveisti reikalingus įstatymus.

Pravedęs pirmas reformos žingsnius, premjeras pasitraukė, o karalius nutarė pasirinkti kitą žmogų tolimesnėms reformoms.

Planuojamas naujas keleivinis lėktuvas

LONDONAS. — Jungtinių Valstybių ir Britų oro susisiekimo kompanijos pradėjo tirti galimybes išbūlinėti ir pastatyti naują supersoninį (greitesnį už garą) spausminį lėktuvą. Šiuo metu greičiausias keleivinis lėktuvas, skrendantis iki 1-300 mylių per valandą, yra Britų Aircraft korporacijos ir Prancūzų Aerospatiale pastatytas Concorde.

— Demokratų partijos centro komiteto pirmininkas Robert Straus pareiškė įsitikinimą, kad Carteris laimės daugumą kiekvienoje valstijoje.

Izraelio vadai sutiko derėtis su grobikais

JERUZALĖ. — Izraelio ministrų kabineto nutarimas ketvirtadienį derėtis su palestiniečiais teroristais buvo padarytas pagrobtyj ir Ugandoje laikomų 110 izraelitų ir kitų žydų giminių spaudžiant. Izraelio ligšiolinis nusistatymas buvo su teroristais jokias derybas nusiileisti.

Izraelio ministras pirmininkas Yitzhak Rabinas pareiškė esąs "pasiruošęs" paleisti 40 kalinamų teroristų mainais į 110 izraelitų, kuriuos laiko grobikai Entebe aerodrome Ugandoje. Tai didžiausia izraelitų grupė, patekusi teroristams į rankas.

Grobikai paleido kitus 100 įkaitų, pradedami jiems ilgesnį terminą trims dienomis — iki 6 valandos šeštadienio ryto (Chicago laikui). Iki tol turi būti paleisti 53 "laisvės kovotojai", kalinami Izraelyje ir keturiose kitose valstybėse.

Sovietai atakuoja laisvos Europos radio

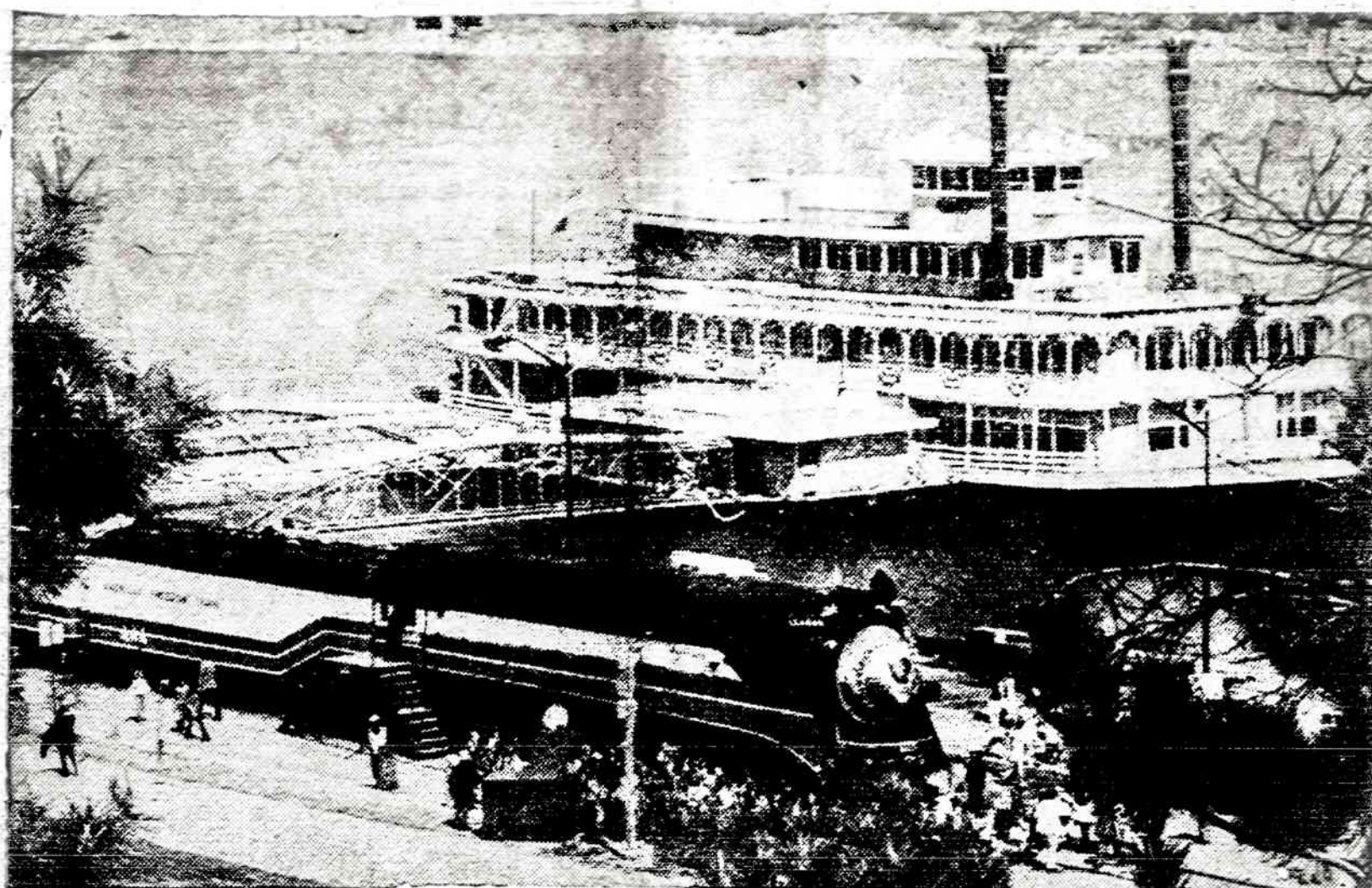
LONDONAS. — Sovietų spauda nebesilaikė atakavusi Laisvos Europos Radiją, kaltindama ją diversija ir šnipinėjimu. Paskutinis LER (Laisvos Europos Radio) atakuojantis straipsnis įdėtas komunistų partijos organe "Pravda".

Pirmoje eilėje puolamas Vienoje veikiančias LER skyrius — Viešajai Nuomonei Tirti Institutas. Nesiorientuodamas, kas yra viešoji nuomonė ir jos tyrimas, sovietų kompartijos organas sprendžia pagal sau žinomus metodus — šnipinėjimu, apšaukdamas, kad Laisvos Europos Radio yra viena iš daugybės Vienoje veikiančių žvalgybos institucijų.

"Pravda" tvirtina, kad Laisvos Europos Radio veikla yra nesuderinama su Helsinkyje pasirašytais Europos saugumo ir bendradarbiavimo aktais!

Argentinos 1976 metų aukos

BUENOS AIRES. — Antradienį, spėjama kad "partizanai", nušovė prancūzų Renault automobilį kompanijos atstovą Argentinoje. Policijos žiniomis, mažiausiai 12 partizanų nušovė paskiruose susirėmimuose La Platoje, už 35 mylių į pietus nuo Buenos Aires. Šių metų neramumuose Argentinoje jau žuvo 564 žmonės.

Illinois valstijoje, St. Louis mieste, laivų bendrovės ir uostų darbininkai nutarė paminėti 200 metų nepriklausomybės sukaktį kitaip, negu daugelis mini. Paminėjimas vyksta laive "Robert E. Lee", kuris varomas senoviniomis samtiniais ratais.

ARABŲ-LYGOS ATSTOVŲ LIBANE NIEKAS NEBEKLAUSO

Palestiniečiai laužė visas paliaubas, o dabar visai balsais jų prašo

BEIRUTAS, Libanas. — Beirutan atskrido trys įtakingų arabų valstybių užsienio ministrai ir nustatė paliaubų laiką. Tai turėjo įvykti ketvirtadienio 12-tą valandą. Atėjo dvylikta ir praėjo, bet niekas į arabų paskelbtas paliaubas nekreipė jokio dėmesio.

Dabar svarbiausios kovos vyksta prie Tal Zaafar tremtinių stovyklos. Ten yra susikonscentravę palestiniečiai. Jie ginasi, o Libano falangistai juos puola plačiomis didžiausiomis kanuolėmis. Apšaudomi palestiniečiai nori paliaubų.

Krikščionys visai kitaip kalba

Kada trijų arabų valstybių užsienio ministrai paklausė, kodėl krikščionių karo vadai nestabdo karo veiksmų Tal Zaafar srityje, tai krikščionys arabams šitaip atsakė.

— Mes buvom sutarę 36 paliaubas, pasirašėme tuos reikalingus susitarimus, bet už poros dienų palestiniečiai tuos susitarimus laužė ir tęsė kovas. Krikščionys labai sunkiai nukentėjo. Mes esame pasiryžę palestiniečius nuginkluoti...

Arabų užsienio ministrai negali įsakyti krikščionių kariams sustabdyti puolimų, bet juos dar labiau erzina pranešimai, kad Sirijos prezidentas teikia paramą krikščionims, kurie be atodairos naikina stipresnes Tal Zaafar pozicijas.

Atrodo, kad paliaubos tuo tarpu negalimos. Beiruto aerodromas niekas negali naudoti, nes jį apšaudo krikščionių artilerija.

Vietos gyventojai pradeda bijoti užkrečiamų ligų ir epidemijos. Kovų metu buvo nutrauktas vandentiekis, gyventojai liko be elektros ir be maisto.

— Milwaukee miestas suvažiavusieji merai, įskaitant ir respublikonus, labai patenkinti ten Carterio pasakyta kalba.

— Regina Žymantaitė, iš Baltijos Moterų Tarybos pasipuošusi sportine T-shirt liemene su užrašu "Aš esu už Fordą" (I'm for Ford) Baltųjų Rūmų Rūšių Sode priėmė ketvirtadienį. Prezidentas tą dieną vaišino Tarptautinių Moterų Metų Mėnimo Nacionalinę Komisiją.

Peru paskelbtas Išimties stovis

LIMA, Peru. — Naujai paskelbtu išimties stoviu visoje Peru valstybėje kariuomenės sąryšio pastatytos prie svarbesnių susisiekimo kryžkelių, prie viešųjų pastatų ir aerodromuose su įsakymu šauti į bet ką, kas pasirodys gatvėje vaikščioti draudžiamu laikui.

Neoficialiai aiškinama, kad konstitucinės garantijos suspenduotos 30 dienų ir išimties stovis įvedamas dėlto, kad "kai kurie politiniai sektoriai" siekia išnaudoti visuomenės susirūpinimą naujaisiais potvarkiais. Draudimas naktimis rodytis gatvėse pasiliks iki tolimesnio potvarkio ir esąs reikalingas "viešai tvarkai" palaikyti. Patirta, kad dar prieš išimties stovio paskelbimą įvyko smarkių susirėmimų tarp policijos ir žmonių, protestuojančių prieš valdžios įvedamus laisvės varžymus.

Konstitucinės garantijų suspendavimas reiškia, kad žmonės gali būti areštuojami, kratos daromos be varanto ir uždaromi kalėjimai be teismo, demonstracijos, kad ir taikingos draudžiamos, įtartinai subversyvūs asmenys ištremiami ir išvažiuojami į užsienius suvaržomi.

Medicaid biudžetas sieks \$140 milijonų

WASHINGTONAS. — Sveikatos, Švietimo ir Gerovės departamentas (HEW) administratorius pareiškė, kad infliacija jau sunaikino \$9.3 milijonus prezidento Fordo Medicaid (medicinos pagalbos) numatyto biudžeto fiskaliniams 1977 metams, kurie prasidės nuo ateinančio spalio 1 dienos. "Medicaid" grešia mus visus suėsti", pasakė HEW administratorius rehabilitacijos reikalams Robert E. Fulton, kurs pats yra atsakingas už \$18.5 milijonus Gerovės, Medicaid ir socialiniams reikalams dėl 30 milijonų žmonių.

Regina Žymantaitė Baltuose Rūmuose

Chicago Sun-Times liepos 2 d. nr. 14 nr. 14 psl. įdėtas gražios mergaitės atvaizdas su tokiu prierašu:

Regina Žymantaitė, iš Baltijos Moterų Tarybos pasipuošusi sportine T-shirt liemene su užrašu "Aš esu už Fordą" (I'm for Ford) Baltųjų Rūmų Rūšių Sode priėmė ketvirtadienį. Prezidentas tą dieną vaišino Tarptautinių Moterų Metų Mėnimo Nacionalinę Komisiją.

PRANAS BRAZINSKAS, REIKŠDAMAS PROTESTĄ, PERSIPIOVĖ GYSLAS

Išreikalavo, kad turkai neišduotų kovotojų ir sovietų valdžios budelių rankas

WASHINGTONAS, D. C. — Fordo administracija vakar atsisakė duoti įvažiavimo vizas lietuviams kovotojams Pranui ir Algirdui Brazinskiams, New York Times reporteris Bernard Wertzman praneša liepos 1 d. dienraščio numeryje. 1970 metais abu Brazinskai, skridami iš Gruzijos į šiaurę, įsakė sovietinio lėktuvo lakūnams pasukti į Turkiją ir nusiileisti Trzbieonde.

Dar apie Lenkijos darbininkų riaušes

VARSUVA. — Prie to, kas jau vakar buvo rašyta apie riaušes Lenkijoje prieš komunistų režimą, papildomai pranešama apie valdžios pastangas kiek galint mažinti įspūdį, kokį riaušės padarė į krašto žmones, o ypač valdančius komunistus.

Radomo burmistras Tadeušas Karbickis paskelbė per televiziją, kad sunaikinimai ir nuostoliai, "padaryti plėšikavimais", siekia daugiau negu penkis milijonus zlotų.

Karbickis tvirtina, kad demonstracijos "veikliasi buvo girti chuliganai ir isterikos pagautos moterys".

"Radome sudeginti 24 automobilius ir autobusus. Dvi žmonių aukos žuvo kai jas prispaudė treileris, iš kurio demonstrantai bandė pasidaryti barikadą".

Milicininkai elgėsi nepaprastai nuosaikiai, nors jų pačių gyvybės grėsė pavojus", pasakojo Karbickis.

Tai buvo pirmas oficialus pranešimas apie darbininkų riaušes, pabrėžiant, kad milicija ginklų neavartojo, o tik lazdas ir asarines dujas.

Viltis, kad Angoloje amerikiečio nešaudys

WASHINGTONAS. — Angolos prezidentas Agostino Neto "rimtai svarsto" mirties bausmę amerikiečiui samdiniui Daniel Gearhart iš Kensington, Md., pakęsti ir kitiems dviem ilgų metų kalėjimo bausmės sutrumpinti. Senatoriaus John Tunney (D., Cal.) įgaliojimas asmuo ketvirtadienį kalbėjosi telefonu su Angolos ministerio pirmininko ir užsienio reikalų ministerio pareigūnais ir gavo atsakymą, kad prezidentas Agostino prieš darydamas sprendimą nori patirti, kokia yra pasaulio reakcija.

WASHINGTONAS. — Kongresas šiais 1976 fiskaliniiais metais išleido \$372.4 milijonus, tai yra \$2.4 milijonais mažiau negu buvo nustatyta. Kongresas optimistiškai tiki, kad tokia "tyli revoliucija" gali reikšti, jog federalinis 1980 metų biudžetas jau bus balansuotas.

HEW biudžetas šiems fiskaliniams metams siekia -130 milijonų, o 1977 fiskaliniams metams sieks \$140 milijonų.

Viena lėktuvo tarnautoja norėjo sustabdyti Brazinskus, neleidė jų prie lėktuvo kapitono, tai ji buvo pašauta, o abejojantiam kapitonui buvo persauta koja. Lėktuvas laimingai nusiėjo Trebizonde ir Brazinskai atsipalaidavo sovietų prievartos. Turkai leido Brazinskiams pasiūlyti Turkijoje, o kiti keleiviai kartu su lakūnais grįžo į Sovietų Sąjungą.

Turkų teismas svarstė Brazinskių bylą ir pripažino jiems tremtinių teises, bet sovietų valdžia norėjo juos atgauti ir kėlė jiems kelias bylas. Į Turkiją buvo pasiūstyti patys geriausi turkų teisės žinovai, rusai samdė kelis turkų advokatus, bet turkų teisėjų jie nepajėgė įtikinti. Rusams kainavo daug pinigų, bet Brazinskai gavo tremtinių teisę Turkijoje. Paskelbtos amnestijos visai atpalaidavo Brazinskus nuo bet kokių turkų įstatymų laužymo. Bet pastaruoju metu turkų ir sovietų valdžių santykiai gerokai pagerėjo, kai JAV nutarė neparduoti Turkijai reikalingos karo medžiagos. Brazinskai bijo, kad turkai, norėdami pasigirti sovietų valdžiai, nesumintų Brazinskių ir neatiduotų rusams.

Praeitą ketvirtadienį birželio 24 dieną, Brazinskai atvyko į Ankarą, užėjo į Amerikos ambasadą ir pareikalavo duoti jiems vizą įvažiuoti į Ameriką. Jiedu atsisakė išeiti iš ambasados rūmų, kol jiems nebus duota viza. Brazinskai kalbėjosi su JAV ambasadorium William J. Macomber Jr. ir jo patarėjais šiuo reikalu. Ambasadorius pradžioje atsisakė Valstybės Departamento. Kai atėjo neigiamas atsakymas, tai Pranas Brazinskis, protestuodamas prieš tokį nutarimą, išsiėmė kišeninį peiliuką ir persipiovė gyslas. Jam buvo suteikta pagalba, bet vizos Brazinskai negavo. Ambasadoje prie Brazinskių atsirado jų advokatas, anksčiau juos gynęs teismuose.

Valstybės Departamentas nedavė vizos, bet įsakė ambasadoriui gauti turkų vyriausybės užtikrinimą, kad ji Brazinskių neatiduos į sovietų rankas. Atrodo, kad turkai tokį pažadą amerikiečiams davė, bet leidimo įvažiuoti į Ameriką Valstybės Departamentas atsisakė duoti.

Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas Dr. Kazys Bobelis nuo praėjusios savaitės vidurio kontaktuoja kongreso atstovus ir prašo pagalbos Brazinskiams. Kongreso atstovas kreipėsi į Valstybės Departamentą atidžiai sekti visą šią bylą.

Kas čia dabar darosi?

vykdo svetimųjų politiką. Terorizmo tikrieji tikslai. Radeko ir Ponomarevo strategija. Bendradarbiautojai

Nuog kas atkreipė dėmesį į dr. Stefan Possony studiją apie pasaulinę komunizmo ekspansiją ir dabartinę taktiką, taip pat šiaurės Atlanto Susitarimo organizacijos (NATO) raportą apie pasaulinę teroristų bei jų rėmėjų organizaciją.

Dr. Stefan Possony yra komunizmo žinovas. Jis tarnauja Hooverio Institute. Be daugelio studijų apie komunizmą ir jo taktiką, yra parašęs Lenino biografiją. Pradedamas studija nuo ankstyvos komunizmo studijos, jis vėrtina, kad Stalino likviduotas Karl Radek buvo ne tik ekspansijos teoretikas, bet ir tiesioginės įtakos — žmogus veikia žmogų — praktikas, sėkmingai veikęs nuo 1914 iki 1935 m.

Geriausias Karolio Radek mokėdavo ir pasekėjas buvo Boris Ponomarevas, dabartinis pasaulinės revoliucijos strategas. Jo dabartiniai tikslai ir uždaviniai yra: klaidinimas vakariečių viešosios opinijos, politikos bei personalo, naudojant koordinuotą strategiją su specialia intencija — padaryti palankias arba bent neutralizuoti vakariečių valdžios svarbiausius pareigūnus. Ta suasmenintą subversijos taktiką buvo sėkmingai praeityje, yra dabar ir bus naudojama ateityje, kooperavimo tarp rytų ir vakarų atmosferoje.

Linkstėjimais veiksmingumui sovietų reprezentantai svarbiuose uždaviniuose yra ne agentai, bet pilnateisiai įgaliojiniai arba "organizacijos" pasirodę prie pat taikinių daryti

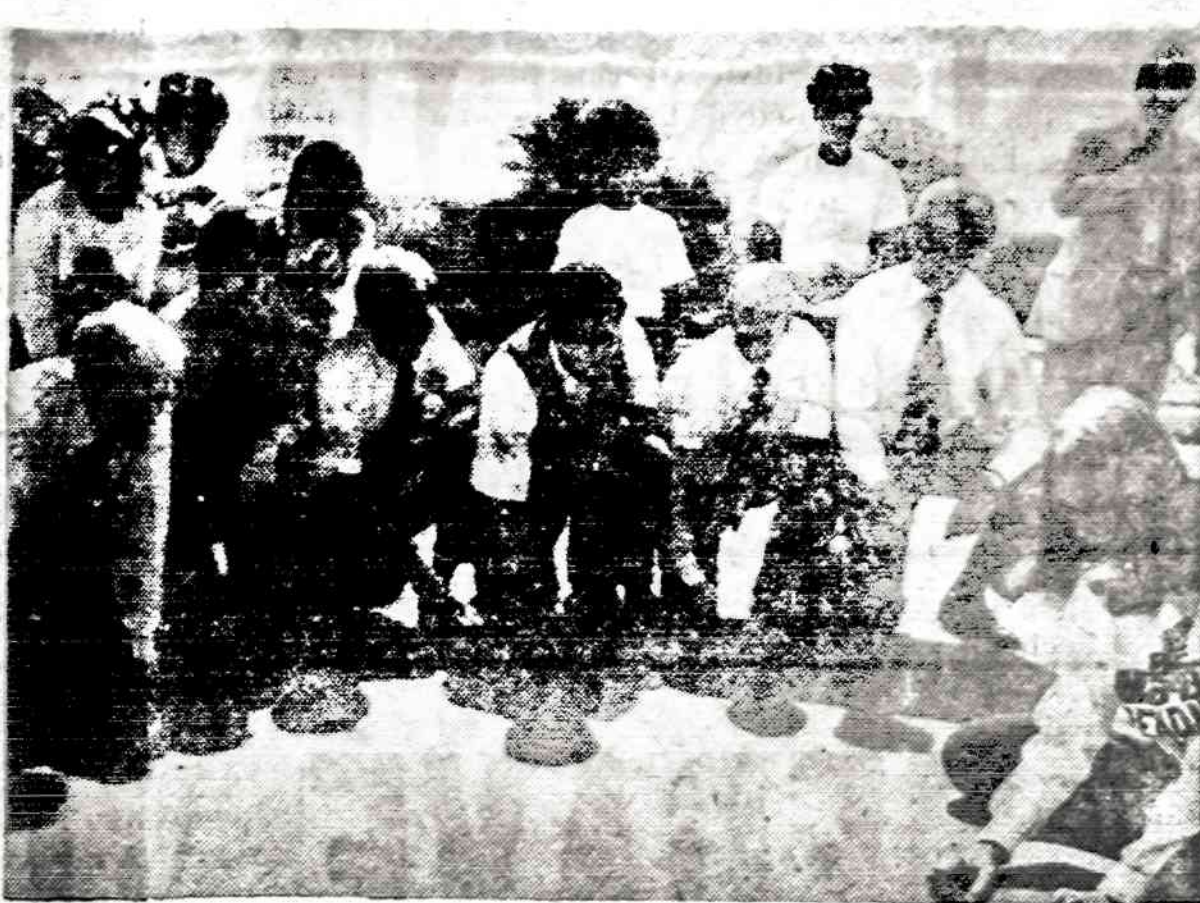
JONAS A. SARKUS, Ph. D.

Jemenas yra... laikytojai. Jie... glaudžius ryšius su rytų Europos komunistinėmis valstybėmis. Yra ir... kad dar 12 kraštų... maitai ir politika... jais ryšius ir teikia pagalbą. Tie kraštai yra Europoje, Azijoje ir Pietų Amerikoje.

Didžiausias teroristinių jėgų šaltinis yra Popular Force for the Liberation of Palestine, vadovaujamas George Habash. PFLP gauna ginklus iš komunistinių kraštų, nuo senai išbandytais keliais ir priemonėmis. Jie turi net sovietiškus RPG7 minosvaidžius, kuriuos plačiai naudoja teroristai šiandien Aizijoje. Jos yra vartojamos ir Libano civiliniame kare.

Europos teroristų bazė yra Paryžius. Iš ten yra palaikomi ryšiai su Airijais, Turkijos, Skandinavijos ir Ispanijos karingomis kairiųjų organizacijomis. Ten ilgą laiką buvo vėnecuelletis komunistas Carlos Martinez, nužudęs agentą Michael Mourkarbel ir du prancūzų saugumiečius. Jis vadovauja "Arm of the Arab Revolution" organizacijai ir yra vadovavęs daugeliui žinomų teroristų veiksmų, kurių vėliausias buvo alyvos kraštų konferencija Vienoje pagrobimas.

Nato raportas nerodo tipinę tarptautinę terorizmo pagavydį. 1972 m. Japonų raudonosios armijos grupė puolė Izraelyje Lod aerodromą. Laikė akcijas žuvo 26 civiliai. Tie teroristai buvo mokomi Libane, dokumentus gavo iš Vokietijos, o ginklus iš Čekoslovakijos. Už jų nugaros stovė Ponomarevo šešėlis ir jo daugelyje strategija — užvaldyti pasaulį. Teroristiniai veiksmai į jį pratina kraštus ir žmones prie kapituliacijos.

Paskutinėmis savaitėmis kongreso atstovai nustumdami į šalį Elzbieta Ray komentarus, pradėjo žaisti kauliukais. Žaidimu susižavėjo toks didelis kongreso atstovų skaičius, kad jie organizuoja lenktynes. Jiems labai nepatinka, kai reikia kelias valandas sėdėti ir klausyti kitų kongreso atstovų kalbų.

Demagogija didžiausias priešas demokratijos

P. L. Bendruomenės oficioje St. Barzdukas savo rašiny "Atgarsi ir mintys" (žiūr. š. m. Pasaulio lietuvių, gegužės mėn. leidimo) įrodinėja, kad L. B. yra nepartinė. Tikrai būtų idealu, jei taip tikrai būtų. Jos steigėjai — pradininkai taip ir galvojo, kad ji būtų nepartinė. Jie nors ir buvo partijos žmonės, bet buvo idealistai.

Tačiau, St. B. nėra vien tik idealistas, jis jau ne kartą spaudė yra pasigyręs, kad esąs frontininkas. O kas gi nemato, kad šiandien LB yra atsidūrusi ne idealistų glėby, bet frontininkų, kurie siekia visą išėjimo veiklą paimti į savo rankas.

Tiesa, jų tarpe yra ir tokių, nors ir nedaug, kurie tokiems užmojams nepritaria. Pagaliau, ar gi frontininkai nėra partija? Tat, kam gi pūsti miegas į akis pasaulio lietuviams. Kam tada remtis prel. Krupavčiaus autoritetu?

Steigdami LB, Krupavičius ir kiti, galvojo, kad ji veiks lietuvių išlaikymui, jos kultūros ugdymui. Aišku, savaime, kad tokioje veikloje neturėtų būti partinio lenktyniavimo, bei partinių varžybų. Aišku, kad jie, būdami ir partiniai veikėjai, LB steigė ne politinei veiklai, nes būtų darę prieštaraviną toms dviem stiprioms politinėms institucijoms: VLIKui ir ALTai.

Politinę bei laisvinimo veiklą LB jie suprato tokia prasme, kad lietuvių išlaikymas, kultūros ugdymas taip pat netiesiogiai tarnauja ir politinei veiklai. Kuo stipriau bus išvija organizuota, tuo ji bus plačiau apjungta, tuo ji sudarys stipresnį užnugarį anų politinių institucijų veiklai.

Tai tokia buvo mintis anų idealistų, nors ir politinių partinių veikėjų. Jie turėjo tokią mintį ir rašant LB Chartą.

Bel tuo dar nereikia, kad partijos žmogus, būdamas LB nariu, turi išsidėlioti savo partinės veiklos. Kaip niekas nesaiko, kad St. B. būdamas LB narys, turi liantis būti frontininku. Betgi kils visada konfliktas, jei kuri nors partija užmužtų LB tikslus ir ją imtų įgyvendinti. Tik ją vieną valdyti, sakytu, kad jos nariai yra tik vieni idealistai, kurie yra pašaukti jai vadovauti, ir kad visi turėtų taip galvoti, kaip jie. Tai reiškia, kad visi būtų susodinę į vieną partijos vežimą ir važiuotų viena keliu kryptimi. Juk tai būtų baisu. Žmonės būtų be savo individualybės. Tai būtų dvasia kacetininkai.

Tiesa, kad Vlikas organizavo LB, bet deja, jis neįpramė, kad vieną dieną ji pateks į tokios siauros partijos glėbį. St. B. ginasi, kad niekas iš LB vady nesiekia organizaciją įsinaikimo. Ar gi tai tiesa? Juk savo laiką B. Nainys, būda-

mas Amerikos krašto LB pirmininku, paskelbė aplinkraštyje, kuriame jis rašė, kad visi turi tilpti po LB stogu. Del to, kilaloje įrodinėja, kad L. B. lo tarybos narių tarpe nepasitenkinimas ir jam buvo pareikštas nepasitikėjimas. Tai kam gi rašyti tokius dalykus, jei faktai iš jo atminties yra išdėstyti.

Negaliu suprasti vieno dalyko, kodėl St. B. reiškia tokią neapkyantą partiją, kai tuo tarpu pats yra frontininkų partijos žmogus? Gal tai yra tiesa, kad kuo mažesnė partija, tuo piktesni jos atstovai. Sunku būtų tikėti, kad kuri nors lietuviška partija, išskyrus frontininkus, šiandien norėtų LB sau paglemžti.

Nepatinka St. B. JAV-se susiorganizavimas federaciniu būdu. Nesunkiai atspėti kodėl? Kadangi, tada vieni frontininkai negalės jos valdyti. Man rodos, kad šiandien turėtų būti didžiausias rūpestis, ieškoti priemonių ir būdų, kaip plačiau lietuvių mases apjungti po LB vėliava. Juk iki šiol vykdo-

rinkimuose. Sakysim, kad ir Chicagoje rinkimai porodė, stebėtina mažas skaičius juose dalyvavo, vos pora tūkstančių, kai visoje Chicagoje jos apylinkėse, yra arti šimto tūkstančių lietuvių.

Taigi, ar ši mažytė sąjėlė balsuotojų gali kęsintis atstovauti visus lietuvius, ir jiems primesti savo valią, net ir tiems, kurie save nelaiko bendruomenės nariais? Bet iš viso, St. B. rašiny dvelkia demagogija, kuri, anot A. Rinkūno, yra didžiausias priešas demokratijos.

A. Svilonis

PLEASE BE CAREFUL!

Only you can prevent forest fires!

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. R. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. Lafayette 3-1083

NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILIAMS

7%	Mokama 4 metų Certifikatams. Mažiausia \$5,000 ar daugiau.	6 1/2 %	Mokama 1 metų Certifikatams. Mažiausia \$1,000 ar daugiau.
-----------	---	----------------	---

5 1/4 % ON INVESTMENT ACCOUNTS

Taupmenos padėtos į reguliarias taupymo sąskaitas iki mėnesio 10-tos dienos duoda pelno dividendą už visą mėnesį.

DIVIDENDAI MOKAMI KAS 3 MĖNESIAI

VALANDOS: Pirmadienį ir ketvirtį 9:00 ryto — 8:00 vak.; Antradienį ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadienį 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždarai.

Chicago Savings Offers You A Choice Of These Beautiful

COLOR TV SETS

WHILE YOU EARN 6 1/2 % to 7 3/4 % PER ANNUM IN OUR SPECIAL ACCOUNT

17" Diagonal COLOR With \$1,500 You can have this 17" RCA XL-100 COLOR TV... and your money grows to \$1,897 in 72 months. Or With \$2,000 And your money grows to \$2,283.06 in 4 years. Or With \$5,000 And your money grows to \$5,558.48 in 2 1/2 years. Or With \$10,000 And your money grows to \$10,691.09 in 1 1/2 years. Or With \$20,000 And your money grows to \$21,024.81 in 1 year.	19" Diagonal COLOR Remote-Control With \$1,500 You can have this 19" RCA XL-100 COLOR TV... with Remote Control... and your money grows to \$1,896.54 in 72 months. Or With \$2,000 And your money grows to \$2,112.23 in 4 years. Or With \$5,000 And your money grows to \$5,408.95 in 2 1/2 years. Or With \$10,000 And your money grows to \$10,551.95 in 1 1/2 years. Or With \$20,000 And your money grows to \$20,890.22 in 1 year.
--	---

MES KALBAME LIETUVISKAI

Enjoy Your TV NOW PLUS

EARN INTEREST

*Funds must remain in this special account for term of certificate. From your deposit, we deduct the cost of the item, but the interest you earn pays for it, plus gives you an additional gain of 6 1/2 % to 7 3/4 % on your full deposit. Federal regulations require substantial interest penalty for early withdrawal.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

DES PLAINES OFFICE: 1100 DES PLAINES STREET, DES PLAINES, ILLINOIS 60016, TELEPHONE: 297-6700

ALMIRA OFFICE: 3434 WEST NORTH AVENUE, CHICAGO, ILLINOIS 60647, TELEPHONE: 499-3113

MAIN OFFICE: 6245 SOUTH WESTERN AVENUE, CHICAGO, ILLINOIS 60636, TELEPHONE: 476-7575

Watch your money put on weight.

Your money is different than you. The more weight it puts on the better. The fatter it gets, the healthier it is. To help your money gain the most, give your money the best possible interest. You'll find it at Standard Federal Savings.

Come under our wing. We care what happens to you.

7 3/4 %	Certificate Accounts* minimum terms: \$1,000 — 6 years	8.17 %	annual yield
7 1/2 %	Certificate Accounts* minimum terms: \$1,000 — 4 years	7.90 %	annual yield
6 3/4 %	Certificate Accounts* minimum terms: \$1,000 — 30 months	7.08 %	annual yield
6 1/2 %	Certificate Accounts* minimum terms: \$1,000 — 1 year	6.81 %	annual yield
5 3/4 %	Certificate Accounts* minimum terms: \$1,000 — 60 days	6.002 %	annual yield
5 1/4 %	Passbook Savings interest paid on date of withdrawal	5.39 %	annual yield

*Yield based on interest (compounded daily) accumulated for one year. *A substantial interest penalty is required for early withdrawal of certificate accounts.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

Home Office: 4192 Archer Avenue, Chicago, Illinois 60632 phone: 847-1140

Downers Grove Office: 5100 Forest Avenue, Downers Grove, Illinois 60515 phone: 963-1140

Lombard Office: (1st Federal Savings of Lombard), 23 North Main, Lombard, Illinois 60148 phone: 627-1140

Amerika — augantis kraštas

Šios sukakties proga pravartu pažvelgti į JAV praeitį. JAV savo nepriklausomybę ne lengvu keliu atgavo, bet kova ir krauju. 1776 m. liepos 4 dieną, po karo su britais, pasiskelbė nepriklausoma demokratine respublika. Ji jau turėjo 13 kolonijų. Po 200 metų JAV tapo stipriausia tarp kitų didžiųjų valstybių, turėdama virš 215 milijonų gyventojų ir dar tebėra jauna demokratine respublika.

Kai pirmieji kolonistai britai, 1607 m. apsigyveno Jamestown, Virginijoje, didžioji kolonistų dalis buvo nepatenkinti Anglijos karaliaus Jurgio III priimta jiems pavaldinyste, pradėjo reikalauti įstatymų, daugiau laisvės savistovijai gyventi. 1776 m. buvo suauktas Kontinentinis Kongresas Philadelphiaj Independence Hall ir buvo priimta Nepriklausomybės Deklaracija, kad JAV tapo nepriklausoma nuo Britanijos, ar kurios kitos valstybės. Deklaracija pasmerkia britų priimtą autoritetą. Jauni amerikiečiai kovojo su britais New Yorko ir Massachusetts srityse, bet po aštuonių metų karo amerikiečiai paėmė jų tvirtovę ir karas pasibaigė. 1783 m. buvo pasirašytas karo paliaubos ir britai pasitraukė. 1787 m. pasirašytas Konstitucijos dokumentas garantuoja pagrindines žmonėms teises: žodžio, spaudos, susirinkimų ir tikėjimo laisvę.

Ne vien su britais kolonistais, bet ir su prancūzais iš šiaurės, o ispanais iš pietų, grūmėsi europiečiai atėjūnai tarp savęs, atradę naują pasaulį, nes žemės plotai buvo neriboti, tikrai daug metų praėjo, kol Rytuose emigravusios ir ten tirščiau susitelkusios kolonistų stovyklos pasiekė Vakarinių pakraštį, — Kaliforniją. Kas galėjo ir norėjo, tas griebė kaip galima daugiau žemės. Kūrto miškus, tiesė kelius ir geležinkelius, tuo pačiu kartu kovojo

su indėnų gentimis, kurios kolonistams pastodavo kelią, bet ir tarp pačių atėjūnų nebuvo tvarkos ir drausmės, kai nebuvo federalinių įstatymų. Koks serifas ar "maršalas" galėjo daryti, ką norėjo. Buvo plėšikų gaujos, kurios užpuolavo kitos grupės žmones.

Amerikos istorija ilga ir įdomi. Dėl turty — aukso ir kitokių gėrybių tarp savęs varžėsi. Iš kitos pusės, atėjūnams žiauriai priešinosi indėnai, kurie čia gyveno per šimtmečius ir taip pat viena jų gentis kovojo prieš kitą. Kolonistai skerdė indėnus, o indėnai jiems — keršijo. Baltųjų kolonistų tada buvo tik 2,600,000. 1913 m. JAV turėjo 70,000,000 gyventojų.

1861 — 1865 m. vyko civilinis karas tarp Pietinių valstybių ir Šiaurės jankių. Pietinės valstijos nenorėjo panaikinti vergijos, jie norėjo laisvai laikyti, pirkti ir parduoti darbus juoduosius žmones, nežiūrint to, kad Konstitucija garantuoja lygias teises ir laisvę, o vergija nėra laisvė. Didelių plantacijų savininkams reikėjo daug darbininkų. Tokių juodosios rasės darbininkų JAV atsirado pusė milijono.

1863 m. Abrahomas Linkolnas paskelbė proklamaciją, kad visi vergai turi būti laisvi. Kaip Konfederacijos steituose, taip ir kituose ne visur vergija buvo panaikinta iki 1866 metų. Konstitucijos 13-tas priedas leidžia juodžiams balsuoti.

1870 m. Pietinėse valstijose juodieji, kurie balsavo, turėjo mokėti taksus už teisę balsuoti. Bet toks balsuotojas privilegiją mokėti skaityti ir rašyti. Beveik visi vergai nemokėjo nei rašyti, nei skaityti... Bet taip pat ir moterys neturėjo balsavimo teisių. Moterims balsavimo teisė buvo duotos tik 1920 metais.

Civilinio karo metu JAV turėjo 34 steitus. Iš jų penkiolika steitų laikė vergus. Vienuolika steitų atsiskyrė nuo šiauriečių ir sudarė Pietų Konfederaciją.

Šių metų birželio 19 dieną Lietuvių Evangelikų Tarybos posėdyje buvo svarstomi klausimai, su kuriais pravartu su pažindinti platesnę lietuvių visuomenę. Buvo svarstyta ir nutarta išskirti pamėgti Amerikos Nepriklausomybės 200 metų sukaktį. Apgailėstai, kad dėl trumpo laiko pasirodymui teko atsisakyti nuo paskaitos ir meninės dalies, bet nutarta suruošti bendras visuomenės evangelikų pamaldas, kurios įvyks Tėviškės bažnyčioje, liepos 4 d. 12 val.

Ta proga LET nutarė kreiptis į visus lietuvių savo viešose pareikimu, kuriame yra išdėstomi lietuvių evangelikų principiniai nusistatymai tiek Amerikos, tiek lietuvių tautos atžvilgiu. Platesnės visuomenės dėmesui žemiau paduodamas pilnas LET pareikimo tekstas.

Mielie tautiečiai:

Svenčiant Amerikos Nepriklausomybės 200 sukaktį, lietuvių evangelikai jungiasi drauge su visa lietuviška išeivija, pagerbiant šią laisvės šalį. Ta proga mums svarbu pareikšti savo nusistatymą ir tikėjimo principus:

Pirmieji lietuvių, kaip tvirtina istorikas Simonas Dau-

Tik keturi steitai pasiliko su šiauriečiais. Konfliktas tarp Šiaurės ir Pietų Konfederacijos tęsėsi ilgą laiką, vyriausiai delvergų, kol, pagaliau Linkolnas privertė vergijos gėdą galutinai panaikinti.

JAP juoda dėmė ir šiandien daro nemalonų priekaištą dėl buvusios vergijos ir žiaurių pergyvenimų. Būt tiesa ir humanizmas išlygino visas praieities žaizdas. JAV palyginti dar jaunas kraštas, bet pažanga moksle, pramonėje ir mene, ne tik pasivijo Europos senąją kultūrą, bet ir pralenkė.

Mes turime būti dėkingi Amerikai, kuri pasaulio žmonėms davė ne tik prieglaudą, laisvę, duoną, bet ir kultūrą. M. Šileikis

kantais, buvo protestantai, kurie pranyne kelius ateinančioms lietuvių tautos kartoms ir dvasinai surišo lietuvių tautą su gimtinėmis šia laisvės šalimi.

Lietuviai, po pralaimėtų kovų prieš paverėjus ar bėgdami nuo persekiojimo ir skurdo, ieškojo prieglaudos šiame krašte, kur tebetęsė savo kovos už Lietuvos laisvę. Tuo principu emė formuotis lietuvių išeivija ir tas pats principas saisto mūsų laikų naująją ir senąją Amerikos lietuvių kartą.

Lietuviai įrodė savo pilną ištikimybę Amerikos laisvės idealams, pety į petį kovodami su visa Amerikos tauta prieš jos išorinius ir vidaus priešininkus, savo darbu ir pasiaukojimu prisidėdami prie šio krašto gerbuvio kelimo ir demokratijos statybos.

Lietuviai įsitikino, kad Amerikos pergalės dėka I Pasauliniame kare, lietuvių tauta galėjo prisikelti laisvam ir nepriklausomam gyvenimui. Savo tikėjimo į Amerikos istorinę paskirtį nepraradome, nežiūrint po II Pasaulinio karo sudariusių padarinių, nes lietuvių tautos laisvės kova tapo Amerikos laisvės ir nepriklausomybės dalimi.

Lietuvių Evangelikų Taryba, atstovaudama šio krašto lietuvių evangelikams, Amerikos Nepriklausomybės 200 metų sukakties proga, reiškia pilną savo ištikimybę Amerikos laisvės idealams, tikėdama, kad šių idealų vedama Lietuva laimės savo laisvės kovą.

Telaimina Dievas Ameriką, Lietuvių Evangelikų Taryba

Chicago, 1976 metai.

Antruoju punktu buvo svarstytas PLB-valdybos šių metų paskelbimas — Lietuvos Katalikų Bažnyčios metais, sąryšyje su Lietuvos provincijos 50-ties metų sukaktimi. LET nėra gavusi jokio oficialaus rašto tuo reikatu, tad atsisakysiu nuo viešos pareikimo.

Svarstant šį klausimą buvo iškilę idomūs pasisakymai, su kuriais vertėtų supažindinti lietuvių išeiviją. Visų pirma nurodyta, kad LB yra suskilusi ir praradusi moralinį autoritetą kalbėti lietuvių išeivijos vardu. Antra, PLB-valdyba, skelbdama šiuos metus "Lietuvos Katalikų Bažnyčios metais", pareiškė: "Ji (valdyba) kartu kviečia visus laisvojo pasaulio lietuvius švęsti šiuos jubiliejinus metus lietuvių bei krikščioniškojo atsinaujinimo dvasioje" (Draugas, 1976.II.10.).

Toks PLB-valdybos pareiksimas rodo, kad po 25-rių metų ji nesugebėjo suprasti demokratijos principų ir dvasios. Demokratija, kovodama už žmogaus sąžinės laisvę, pasisakė prieš bet kurios religijos ar ideologijos absoliutų dominavimą ir prievartavimą paklusti viešpatuojančių diktatui. Demokratija yra statoma ant pliaurastinės visuomenės pagrindu

Every year we fail to educate thousands of potentially successful citizens because they're mentally retarded.

And we're supposed to be so smart. Do something. A free booklet will tell you how you can help.

Write: The President's Committee on Mental Retardation, Washington, D. C. 20001. Name: Address: City: State: Zip Code: Published as a public service in cooperation with The Advertising Council. AD MAT NO. MR-41-47 (1 column x 80 lines)

ir iš principo nepripažįsta jokių autoritarinių sąrangų.

1955 metais Lietuvos Ev. Reformatų Bažnyčia minėjo savo 400 metų sukaktį. Nors reformatų Bažnyčia, nuo pat savo įsikūrimo pradžios, savo pavadinime nevengė "Lietuvos" ar "lietuvių" vardo ir buvo pilna to žodžio prasme lietuvių tautos integraline dalimi, į jos minėjimą neatkreipė mažiau dėmesio ne tik PLB, bet ir visi lietuviški veiksniai. Dėl to reformatai nekėlė jokių protestų, nes reprezentuoja seniausią demokratinę instituciją lietuvių tautoje ir prisilaiko demokratinių principų ir tradicijų.

Aukščiausias laikas PLB, kaip ir visiems lietuviškiems veiksniams, atsisakyti nuo atsivertų iš Lietuvos vadistinių principų ir atsistoti ant demokratinių pagrindų. Demokratiškoje, kiekviena religija, politinė partija ar ideologinis sąjūdis turi pilną laisvę skelbti savo idėjas ir įsitikinimus, kritikuoti kitų pažiūras ar veiklą, bet neturi teisės primesti vienų religiją ar įsitikinimus kitiems bendruomenės ar tautos nariams.

Tuo klausimu vestos diskusijos atskleidė lietuvių evangelikų pažiūras dėl PLB-valdybos paskelbtų LKB metų, bet nebuvo suformuluotas viešas pareiksimas, pasiteisinant, kad nebuvo gautas joks oficialus raštas.

Klausimuose ir sumanymuose buvo iškeltas Juozo Krasiavskio romano "Martynas Mažvydas Vilniuje" aptarimas. Pripažinta, kad autorius, pirmą kartą lietuvių grožinėje literatūroje, su pasigėrėtinu tikrovismu atstatė Mažvydo didingą rolę lietuvių tautoje ir tuo pačiu išskėlė iki šiol degraduojamų ir žeminamųjų lietuvių evangelikų vardą. Vien už tai autoriui priklauso visų lietuvių evangelikų gili padėka. Nutarta kreiptis į visus lietuvių evangelikus, paraginant įsigyti šį vertingą kūrinių. Reporteris V. K.

SKAITYK IR KITAM PATARY SKAITYTI "NAUJIENAS"

ST. PETERSBURG, FLA.

Ispūdinga Tėvų Diena

Idejos, kaip ir žvaigždės dangaus erdvėje, nepaimsi ranka. Tik per trisus ir darbą gimsta didieji darbo vaisiai. Menas ir literatūra tai matas, kuriuo matuojami tie didieji darbai — tautos garbė ir galia.

Sekmadienį, birž. 20 d. Lietuvių Klubu salėje įvyko išpūdingas tėvų dienos minėjimas, kurio programos didžiąją dalį išpildė vietos jaunimas puikiai energingai. Garbė jų tėvams ir mokytojams.

Klubo pirm. p. A. Karnius, pasveikinęs gausiai atsilankiusius tėvus, programai vesti pakvietė p. Emilią Grušienę.

— Šiandien, minėdami Tėvų Dieną pagerbsime mirusius tėvus vienos minutės tylos atsiostojimu, — tarė ji. Po to buvo pakviesta jauna pianistė Rūta Jurgailaitė prie piano. Ji paskambino Ave Marią.

Piano garsams nuaidėjus, prasiidėjo atsizymėjusių tėvų pagerbimas. Klubo pirm. p. A. Karnius, vice-pirm. p. K. Jurgela ir p. J. Ogenkis už pavyzdinai lietuviškos šeimos išauklejimą ir visuomenės veiklos kėlimą buvo atitinkamai pagerbti ir jiems prisegta po gele.

Seka meninė programos dalis. P. Rūta Jurgailaitė paskambino Turkų maršą. Piano garsams nutilus į sceną išėjo jaunutė Linda Jurgailaitė irgi jaunutė Danutė Radvilaitė. Jos labai gražiai pašoko labai sudėtingą figūrų suktinį. Judvieji energija

ir gražiai atlikta šokia suaukėjo publiką, kuri atsilygino gausiu aplodismentu. Bet, kada scenoje pasirodė trys jaunikiai: Danutė, Rimas ir Kristina Radvilaiukai ir padainavo: Mano tėvelis buvo kalvelis ir JAV 200-jų metų sukaktį pritaikintą dainą angliškai nē kiek nemažiau, gal ir daugiau nustebino publiką. Tai tikrai gabus ir drausmingi jaunikiai.

Sekė vėl šokiai. Ką išpildė trys Radvilaiukai ir Linda Jurgailaitė? Jie pašoko labai gražiai figūromis sudėtingą Norio Miego šoki.

Gal ir ne vienam kuriam iš dalyvių publikoje per veidą ir galiai asara nuriedėjo, kada prie mikrofono priejusi mūsų kolonijos graziabalsė p. Ogenkienė padainavo Lietuvai tėvynę mūsų ir Kur bakužė samanota.

Programa baigėsi idomiu Tėvų Dienai pritaikintu kupletu. Jį parašė ir padeklamavo autorė tos kūrybos Dr. B. Zelbienė. Tai buvo veiklas pilnas humoro, kritikos ir pamokos, paliekaš atmintyje ilgiems laikams. J. Krs.

NAUJIENAS
Lietuviai taip pat ir parodo ir progų užsienio lietuvių NAUJIENAS
"NAUJIENOS" KIEKVIENO DRAUGAS IR BICINIOLIS

SKAMBINKITE DABAR I VERTINTI JUSŲ NAMĄ
ERWIN J. MICHAELS
4637 So. Archer Ave.
(Prie 47-tos) 254-8500
MEMBER MES TAIP PAT PARDUODAME VI-
RELO SUS CHICAGOS PRIEMIESCIUS IR
Inter-City Relocation Service 7,000 MIEŠTŲ JAV-SE PER R E L O

NAUJIENU PIKNIKAS
š. m. Liepos 18 d., sekmad.
POLONIA SODE
46-ta GATVĖ IR ARCHER AVENUE
GROS GERAS ORKESTRAS ŠOKIAMS
Bus skanių užkandžių ir įvairiausių gėrimų.
Visi lietuviai maloniai kviečiami atsilankyti į pikniką.

Taupykite dabar pas mus
Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmą, jie padeda jums pasiekti asmeniškų jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.
Taupykite dabar.
Sentaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimėjus nuo mėnesio pirmos dienos.
Išduodami Certifikatai, kurie neša iki 7 3/4% palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.
Investavimo knygelės sąskaitos neša 5 1/4%
UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608
VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.
Isteigta 1923 metais. TEL. 421-3070
Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$25.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.00 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$16.00
trims mėnesiams	\$8.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$36.00
pusei metų	\$18.00
trims mėnesiams	\$9.00
vienam mėnesiui	\$3.00
trims mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$2.50
Kanadoje:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$16.00
trims mėnesiams	\$8.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Užsieniuose:	
metams	\$31.00
pusei metų	\$16.00
trims mėnesiams	\$8.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Nauijenos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago III. 60608. Telef. Haymarket 1-4100. Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderu kartu su užsakymu.	
NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Privalome padėti kovojantiems Brazilams

Amerikos lietuviai labai atidžiai sekė ilgus metus besitęsusių Prano ir Algirdo Brazilų bylą. Praeitais metais galutinai paaiškėjo, kad rusai jau negali jiems daugiau pakenkti. Sovietų valdžia, negalėdama jų teisti, sovietiška, be jokio teismo ir be liudininkų, buvo nutariusi juos taisyti po įvairių turkų teismų. Sovietų valdžia išleido milijonus dolerių Brazilų bylai vesti, bet nieko iš to neišėjo. Turkų teisėjai nepaperkami, sovietų advokatų argumentai jų neįtikino.

Vienas teisėjas paklausė Brazilus kaltinančio sovietinio advokato, kaip lietuviai tvarkė savo reikalus prieš Antrąjį Pasaulinį Karą. Jam buvo atsakyta, tad Lietuva buvo nepriklausoma ir lietuviai patys tvarkė savo krašto reikalus. Vėliau teisėjas dar paklausė, kaip lietuviai savo reikalus šiąndien tvarko. Jam buvo atsakyta, kad dabar Lietuva yra sovietinė ir viską tvarko pagal sovietų įstatymus. To teisėjui užteko, kad pripažintų Brazilams tremtinių teises. Šią apylinkę teisėjo sprendimą patvirtino patys „aukščiausieji“ turkų teismai. Turkai iš šio sprendimo pasidarė tinkamas išvadas. Jeigu Lietuva šiąndien ne laisva, tai Brazilskai turi teisę kovoti už savo krašto laisvę.

Bet dabar veikia tarptautinis įstatymas prieš lėktuvų grobikus, įstatymas smerkia lėktuvų grobikus; įstatymas liepia neduoti jokios paramos lėktuvų grobikams, neduoti jiems jokių lengvatų, neįsileisti į savo kraštus ir neduoti globos. Amerikos prezidentas Niksonas, norėdamas sustabdyti lėktuvų grobimą tarptautinėje skalėje, ne tik pats reikalavo priimti prieš grobikus nuteiktą įstatymą, bet jis įtikinėjo turkus, kad tokį įstatymą pasirašytų. Tas įstatymas buvo priimtas ir daugelio valstybių pasirašytas. Niekam ne paslaptis, kad Brazilskai pagrobė sovietų lėktuvą. Kiekvienam aišku, kad jiedu sulaužė veikiančią tarptautinį įstatymą.

Bet šiuo atveju įstatymų saugotojai turėtų turėti galvoje dar vieną labai svarbų dalyką: sovietų valdžia sulaužė dar svarbesnį įstatymą, būtent, jie atėmė nepri-

klausomybę visai Lietuvai ir pavergė Lietuvos gyventojus. Trijų milijonų tautos pagrobimas yra žymiai didesnis nusikaltimas, negu Brazilų padarytas nusikaltimas prieš lėktuvų grobimo įstatymą. Jeigu sovietų valdžia prieš 36 metus padarė lietuviams patį didžiausį nusikaltimą, atėmė jiems nepriklausomybę, tai už savo nepriklausomybę kovojantiems lietuviams negali taikyti kitus reikalus tvarkančių baudžiamųjų įstatymą. Jeigu sovietų valdžia nebūtų okupavusi Lietuvos, jeigu rusai savo lėktuvų nebūtų naudoję Lietuvai pavergti, jeigu rusai tuojau po karo būtų pasitraukę iš Lietuvos, kaip tai padarė sąjungininkų karo jėgos, tai Brazilams nebūtų jokio reikalo planuoti apie šitokią pabėgimą. Pagaliau, jeigu sovietų valdžia būtų leidusi patiems lietuviams išvažiuoti iš Sovietų Sąjungos, tai Brazilams nebūtų reikėję įsakinėti sovietų kapitonui vežti juos į Turkiją.

Neturime po ranka įvairių valstybių priimto įstatymo lėktuvų grobikams sutramdyti, bet mums atrodo, kad įstatymas turėtų būti taikomas tikrai kriminalistams — vien pasipelnę norintiems vagims. Kada lėktuvus grobiamas žmonių kovojančių už pačias pagrindines savo tautos teises, tai įstatymas neturėtų būti taikomas. Įstatymų interpretatoriai turi žinoti, kad Brazilams nebuvo jokio reikalo būti Gruzijoje. Jiedu yra gimę Lietuvoje, visą savo gyvenimą ten duoną užsidirbdavo, šeimas sukūrė ir gražiai gyveno. Jeigu rusai nebūtų įsiveržę į Lietuvą ir Brazilų nebūtų išvarę iš gražios Džukijos, tai Brazilams visai nebūtų jokio reikalo bėgti. Išradingi Brazilskai būtų pačioje Lietuvoje, Džukijoje taikę savo talentus ir išmonę. Jiems nebūvo jokio reikalo vykti į rusų taip pat pavergtą Gruziją.

Pagaliau, jeigu sovietų valdžia būtų leidusi Brazilams laisvai išvažiuoti iš pavergtos Lietuvos, kaip leisdavo išvažiuoti kiti kolonistai, tai Brazilams nebūtų jokio reikalo grobti lėktuvu ir vykti į Turkiją. Pagaliau, Brazilskai jokio lėktuvo nepagrobė. Jie net nesirengė lėktuvu grobti. Brazilams rūpėjo rasti būdą kaip nors ištrūkti iš sovietinės vergijos. Lėktuvus jiems atrodė pati lengviausioji ir lengvai prieinama pabėgimo priemonė. Žemė prie Sovietų Sąjungos sienų prieiti neįmanoma. Sovietų pasienio sargai, kariai, pagaliau ir specialiai apmokyti šunys saugo sovietų sienas. Jeigu Brazilskai būtų bandę priartėti prie sovietų sienos, tai jie būtų buvę sušaudyti. Brazilskai yra kovotojai prieš naują kolonializmą. Jie kovojo pačioje Lietuvoje, jie buvo baudžiami sovietinių čekistų, jie pasirinko jiems vienišę prieinamą bėgimo priemonę.

Brazilams sovietų lėktuvus nebuvo reikalingas. Jie minėto lėktuvo nepagrobė. Kada sovietų lakūnai atvežė Brazilus į pirmąją Turkijos aerodromą, tai jiedu nereiškė jokių pretenzijų į lėktuvą. Jie nesirengė lėktuvu parduoti turkams. Jie net nebandė lėktuvu varuoti arba skristi kur kitur. Brazilams rūpėjo parduoti lėktuvą laisvėn išvažiuoti. Kartą išvažiavus, lėktuvas galėjo pakilti ir atgal į Kaukazą skristi.

Prezidento Fordo administracija, turėdama galvoje, kad sovietų valdžia iki šio meto sulaužė veiktis sutartis, neturėtų taip jau skrupulingai ir visą tą susitarimą žiūrėti. Valstybės Departamentas, jeigu sovietų valdžia priekaištautų dėl vizos Brazilams, galėtų Maskvai pasakyti, kad ji padarė didesnę nusikaltimą visas tris Pabaltijo valstybes pagrobę ir dar iki šio meto vis nenori jų atiduoti. Jeigu Lietuva būtų buvusi atvykti į JAV.

Chicagoje Alta paminėjo birželio tremimus

Šiais metais birželio įvykių minėjimas buvo prarastas birželio 20 dieną pamaldomis Jėzuitų koplyčioje. Uniformuoti šauliai įnešė Amerikos, Lietuvos ir šaulių vėliavas su reikalingomis patalymomis. Kartą bažnyčioje įžengė šauliai pareigūnai, vedami paties K. Milkovaitio.

Pamaldas atnašavo ligametis Alto vicepirmininkas kun. A. Stašys. Pamokslą pradėjo jis priminė Tėvų Dieną ir pasveikino tėvelius. Jis pasakė įspūdingą ir turiningą pamokslą. Pamaldoms pasibaigus, sugiedojo „Marija, Marija...“

Antroji minėjimo dalis buvo prarasta prie Laisvės paminklo. Pirmiausia buvo iškeltos Amerikos ir Lietuvos vėliavos, o vėliau minėjimą prie paminklo pravedė Andrius Juškevičius. Jis pasakė trumpą ir patriotinę kalbą. Kvietė visus stipriai pamilti tėvų žemę ir savo brolius bei seseris. Chicagoje Alto pirmininkė ponia Kristina Austin ir buvęs pirmininkas Kazys Oksas padėjo gražų gėlių vainiką prie paminklo. Vėliavos buvo nuleistos iki pusės stiebo. Ten taip pat sugiedota „Marija, Marija“ ir Lietuvos himnas.

Toliau Chicago Tarybos pirmininkė graži įžanginiu žodžiu pradėjo minėjimą. Priminė, kad jaunatvėje su „Pirmyn“ choru buvo nuvažiavusi į Lietuvą ir pamilo tėvų žemę. Josios tėvas buvo Alto steigėjas. Ji žinojo, kad Alta dirba neįkainojamą Lietuvos laisvinimo darbą. Ji patarė visiems būti vieningiems ir prisidėti prie bendro darbo.

Susirinkusieji jai labai šiltai paplojo už nuosirdžių ir labai teisingus žodžius. Vėliau jį pakvietė Alto pirmininkė Dr. Bobelis tarti kelis žodžius. Dr. Bobelis parafrazavo p. Austin žodžius apie tėvynės ir tėvų meilę. Jam patikęs p. Austin palyginimas ir jis žadėjo jį pavaruoti. Prabėgus jis prisiminė Lietuvos ir lietuvių tautos 35 metų tragediją, kvietė užmiršti kilusius nesutarimus ir aukoti Lietuvos laisvinimo reikalams.

Dr. Bobelis pasidžiaugė atstovų Rūmų ir senato priimtomis rezoliucijomis, duodančiomis mums garantiją, kad besikeičiančios vyriausybės negalės pakenkti pavergtos Lietuvos teisėms. Jeigu vyriausybė norėtų daryti pakaitas, tai turės pirma gauti abiejų rūmų sutikimą. Visi tu-

laimai, tai Brazilams nebūtų reikėję bastytis po pavergtą Gruziją ir iškoti būdą pabėgti. Amerika nesulaužys tarptautinio įstatymo, jeigu Brazilams leis atvykti į JAV.

GELGAUDO PILIS

mui. Mes tikime į tėvynės prisikėlimą! Vardan tos Lietuvos, vienybė tezydi!”

Minėjimo dalyviai naujai kylančiam visuomenės veikėjui Milkovaitiui už kilnius mintis ir tėvynės meilę persunktas mintis ilgai nuosirdžiai jam plojo.

Pirmininkė Austin pristatė Chicago Tarybos narius, padėjusius jai suorganizuoti šį minėjimą. Jį padėjo kun. Adolfui Stašui, ramedėnui Andriui Juškevičiui, Alto pirmininkui Dr. Kazui Bobeliui, šaulių vadui Karoliui Milkovaitiui, solistei Prudencijai Bičkienėi, akompanistui Jerry Nirvinskiui, Sophie Barcus radijo vedėjai Aldonai Daukšienei, B. Bradžioniui, Alto vicepirmininkui Kazui Oksai, A. Pažauskui, sekretoriui Stanley Mankui, Vladimirui Solūnui, Antanui Švitrai ir visiems šio minėjimo dalyviams.

Prie įėjimo buvo renkamos aukos. Visi skirstėmės pasitenkinti, kad minėjimo programa buvo turininga, trumpa ir sklandžiai Kristinos Austin prarasta. Lietuva, kad salėje dar buvo tūkstanti vietų, galėjo ateiti daugiau žmonių.

K. Rukus

PAVASARIS EINA KARPATU KALNAIS

Rašo Dan Kuraitis

Šiąndien žvaigždžių katalogas jau yra žymiai didesnis. Šiąndien kataloge yra prirašyta tokių žvaigždžių, kurių mes niekad paprastai akimi nematome. Šiąndien jau surašytos tokios žvaigždės, kurių spinduliams reikia šimtą šviesos metų žemei pasiekti. Kaip toli tos žvaigždės, tai aš neturiu supratimo. Astronomai mums aiškino, turio nuovoką, bet nesimėčiau kitiems aiškinti tokio dalyko, kuris man pačiam ne toks aiškus. Aš tiek nežinau, kad astronomai į kelias valandas nepasidaro. Reikia įdėti daug darbo ir laiko, pasiryžimo ir pasišventimo.

VISAIP RAŠO ASTRONOMO VARDĄ

Danijoje gimusio astronomo Ticho Brahe varda rašo Ticho Brahe. Jeigu skaityti taip, kaip čėkai ištaria šį vardą, tai aš raščiau Ticha Braga. Tuo tarpu ispanai rašo, Tycho de Brahe. Jie nori pasakyti, kad astronomas Ticho buvo iš Brahos. Bet jis negimė Brahoje, o nedideliame Kastrupe miestelyje.

Patys čėkai, norėdami pritaikyti olando varda slaviskai tarmei, astronomo nevadino Ticho, bet Tichono vardu. Tai jau skamba visai rusiškai. Lietuviai galėtų į vadinti Tichono vardu. Kitur čėkai jį vadina Ticha Braha vardu. Prancūzai, kaip ir ispanai, tarp šių dviejų vardų dar drėdėda „de“, kuris lietuviams, man atrodo, visai nereikalingas. Nei danai, nei čėkai to „de“ nevarvoja.

Ticha Braga gimė Danijoje, bet mirė Pragoje 1601 metais, išgyvenęs 55 metus. Paskutiniai savo gyvenimo metais, gyvendamas ir dirbdamas Pragoje, jis padarė kelis svarbius astronomiškus apskaičiavimus. Pirmiausia Ticha Braga patikrino gana garsaus astronomo Koperniko apskaičiavimus ir nurodė juose padarytas, kelias klaidas. Ticha Braga, pasiremdamas Koperniko apskaičiavimais, priėjo išvados, kad tais laikais žinomos planetos sukasi apie Saulę. Jam tiktai nebuvo aiški žemės padėtis. Jis nepajėgė žemės įstatyti į bendrą planetų sistemą, besisukančią apie Saulę. Jis matė, kad kitos planetos sukasi apie Saulę, bet jam atrodė, kad žemė stovi vietoje. Nėra čia ko stebėtis, nes man dar ir šiąndien taip atrodo, nors esu peržiūrėjęs daug paveikslų apie besisukančius dangaus kūnus.

Ne vienas Ticha Braga taip galvojo. Ptolomėjus, pats didžiausias senosios pasaulio astronomas, taip pat panašiai galvojo. Aš matau Saulę kylančią Rytuose ir besileidžiančią Vakaruose. Man supku įsivaizduoti, kad žemė suktyti, kada aš matau, kad kyla ir leidžiasi Saulė. Panašiai dar galvoja daugelis žmonių. Kylančią ir besileidžiančią Saulę jie mato, o besisukančios žemės nemato. Jis parašė tris svarbias knygas, gulinčias Pragoje. Pirmoji — Laiškas astronomams — buvo išleista dar jam gyvam esant — 1596 metais. Kitos jo dvi knygos buvo išleistos po jo mirties.

TICHA BRAGA PALAIDOTAS BAŽNYČIOJE

Astronomas Ticha Braga mirė Pragoje, ten jis ir palaidotas. Man nepavyko išaiškinti, kokia ta bažnytelė buvo, bet ji buvo tokia gera, kad prieš keturis šimtus metų gyvenusių didžiausių Europos astronomų pri-

ėmė. Jai laidojimo vietoje yra pritaisyta didoka lenta, kurioje yra pačios svarbiausios žinios apie Tichą Bragą.

Be to, ant jo karsto, sienoje yra pastatyta maždaug žmogaus dydžio lenta. Joje yra tų laikų menininko padarytas Ticha Bragos reliefas. Jis, matyt, buvo gana aukštąs vyras. Kaip visi tais laikais mokyti žmonės, jis pavaizduotas šarvuose. Svarbiausius žmogaus organus saugoja judomieji geležies lankai. Jo drabužiai yra panašūs į Viduramžių riterių drabužius.

Kaireje rankoje Ticha Braga laiko kardo rankeną. Jeigu kas bandytų prieš jo teises kėsintis, tai jis privalėtų gintis. Jeigu kas jo akivaizdoje padarytų kokią skriaudą garbingai damai, tai jis taip pat privalėtų skriaudą nubauti. Kiekvieno garbingo vyro pareiga buvo bausti niekėdėjus ir nusikaltėlius. Jeigu jau jie nepajėgdavo, tai padaryti, tai jis tada turėdavo kreiptis į vyresnius, į hercogus arba didesnes teises turinčius bajorus.

Dešinėje rankoje Ticha Braga laiko žemės rutulį. Atrodo, kad ten yra įvairių išskaičiavimų, bet gali būti, jog tai yra buvęs riterio šalmas. Metai viską nutrynė, sunku būtų atskirti, o man, nemokančiam čekų kalbos, nebuvo pas ką paklausti, kuris su šitokiomis smulkmenomis būtų susipažinęs. Bet, iš kitos pusės, tai galėtų būti jo šalmas, kurį jis maldykoje turėjo nusiimti. Pečiai apsaugoti plieno lankais, kuriuos riteris turi būti pakankamai pajėgus pajudinti. Ant kaklo pakabinatas medalis, panašus į žemaitijoje vaitų nešiojamus medalius. Tai, aišku, buvo valdžios simbolis. Ticha Braga dirbo galingam Pragos hercogui, ta ir jis taip pat turėjo sturėti valdiškos galios.

Astronomas dėvėjo ilgus ir didelius batus. Dabar jie man arodė panašūs į guminius batus, bet tais laikais Europoje guminių batų niekas dar nepažino. Tais laikais batus darė iš odos. Jie gražiai lipo apie koją, hlauzdas ir pasiekė net kelius. Batai turėjo įvairius pagražinimus. Ten buvo įvairių simbolių, kurių aš nepažinau.

Bet pati įdomiausia buvo ir yra astronomo galva. Manau, kad ta pati galva naudojama ir knygos. Kitos galvos paveikslas nepuikėjo. Kakta buvo plati ir didelė. Plaukus jis skyrė per vidurį. Plaukai buvo gana ilgi, bet tvarkingai susukuoti. Turėjo riterišką barzdę, ir kunigaikščio Radvilos ūsus. Ūsai buvo ilgi, tarytum koks stogelis, nuo nosies einas žemyn ir dengias visą veidą bei gražiai kirptą barzdą.

Prieš šį skulptoriaus padarytą meninį panašumą stovi medinė gražiai dabinta piguistva žvakidė. Atrodo, kad save laikų astronomo garbei ten buvo deginamos didelės žvakės, bet dabar ten jokios žvakės ar kitros lempučių nėra. Visą aukštą žvakidę gerokai apdulkėjusi. Jeigu dulkės būtų nušluostytos, tai gal dar ir šiąndien galėtum pamatyti medį, galėtum atspėti jo rūšį, bet dulkės dabar neleidžia. Man atrodo, jog tai būta guobos, nes matėsi aliejaus akutės tarp kiekvienų metų sluoksnių. Kiti medžiai tokių aliejaus akucių neturi, tik tai guobos.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE
DIENRAŠTĮ „NAUJIENAS“

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti 374-8004

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Tel. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofis: Hemlock 4-5849
Rezid.: 388-7233
OFISO VALANDOS: ~
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.
antradieniais nuo 1-5 val.
ir sešadieniais, skambinti 374-8004

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
sąs. antradieniais 8-3 val.
Tel.: 562-2721 arba 562-2728

REZ.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
silepia, skambinti MI 3-0001.

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS
489-4441 561-4605
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
1002 N. WESTERN AVE.
5214 N. WESTERN AVE.
Telefonas atsakomas 12 val.

Ofiso tel.: HE 4-1818
Rezidencijos: PR 6-9867

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPECIALISTAS
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradi-
eniais, ketvirtadieniais ir penkta-
dieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Tik susitarus.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradien. nuo 1-4 po pietų.
Ketvirtadien. nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefon.: 776-2880
Naujas rez. telefon.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofis: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradien., trečiadien.
ir penktadien. 9-1 val. vak. Sešadien-
iais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefon.: Hemlock 4-2123
Rezid. telefon.: Gibson 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefon. HE 4-2123.
Jei neatliepia, tai telefon. GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Ban-
džiai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Sešadieniais 9-1
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefon.: Prospect 6-5084

SKAITYK PATS IR PARAGIN-
KITUS SKAITYTI
NAUJINIENAS

MAGDUTES MARGUMYNAI

Naudingi patarimai ir kiti
dalykai

• Degtinė dabar yra parduo-
dama net 40 rūšių bonkose bei
induose. Spalio mėn. prasidės
4 m. programa pereiti į metri-
nę sistemą. Numatyta tik 6 rū-
šių bonkos. Pagal metrinę si-
stemą Fifth yra lygi 750 mili-
litrams, o kvorta — litrai. Be
šių, bus pusė galiono arba 1.75
litro, pint — 500 mililitrų arba
pusė litro, pusantis — 200 ml.
ir miniatiūros — 50 ml.

• Liemenės vėl ateina ma-
don. Praeitais metais jų gamy-
ba padidėjo 40%. Kartu su lie-
menėmis ateina ir kišeninių
laikrodžių moda, nes liemenės
puošalys yra laikrodis su gran-
dinele. Kišeninių laikrodžių ga-
mintojai juos pritaiko pagal
vartotojų kišenį — nuo \$6 iki
tūkstančių.

• Dabar daugelis planuoja
užsaldyti vaisius savo fryze-
riuose žiemos metu. Pataria-
ma nešaldyti didelius kiekius
iš karto, o tik 2-3 svarus kiek
vienai fryzerio pėdai. Tais pa-
jūsiu ledauninkas yra 20 pėdų.
Jūs galite dėti 40-60 svarų ir
laukti 24 valandas sekantiems
kroviniui. Dedant daugiau vai-
sių arba kitokių dalykų, sulėti-
namas atšaldymo procesas ir
atsiranda ledo kristalai, be to,

Pasveikink savo draugu-
per "Naujinienas"

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

GELES VISOMS PROGOMS
Beverly Hills
GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS
Linksmumo arba liūdesio valandom
gražiau ir pigiau. Valandoms
su papuošimais ir sezoninėmis
kapsėmis gelės.
ROY R. PETRO (PUTNAMAS)
DAUBARŲ SŪNUS
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietu-
vių gerbimas, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis.
Čia suminėtos knygos galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapočinskas, **SIAUBINGOS DIENOS**. Atsiminimai apie
džiant Lietuva, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovy-
kose. Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

Juozas Kapočinskas, **ISĖIVIO DALIA**. Atsiminimai. Išėivio Dalia
yra natūrali ankstesniųjų atsiminimų tase. Tai yra Amerikoje bei-
kuriančio ir patvariai įsikūrusio asmens istorija. Knyga gausiai ili-
ustruota. 300 psl. Kaina 7 dol.

ČIKAGIETIS ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERTTOJ LIETUVŲ.
Autorė buvo Viliūnė, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiose.
Klaipėdoje ir Palangoje. Valzdas aprašymai, ką ji ten matė, kokią
kalbą girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl., \$1.50. Yra taip pat
išversta į anglų kalbą.

M. Žosčenko, **SATYRINĖS NOVELĖS**. Genialaus rusų rašytojo
60 satyrinių novelių, 199 psl., kaina \$2.

D. Kurašius, **KELIONĖ Į ANAPUS GELEZINES UŽDANGAS**. Au-
toriaus patarimai neapgauna turistų ir agitpropo propaganda bei
užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Prof. P. Pakarklis, **KRYŽIUOČIŲ VALSTYBĖS SANTVARKOS**
BRUOŽAI. 176 psl. dokumentuota istorinė studija apie prūsų likimą.
Kaina \$2.

Vincas Zemaška, **LIUBILNO UNIJOS SUKAKTIES PARASTĖJĖ**.
84 psl. Kaina \$1.50.

Sie ir kiti leidiniai yra gaunami

NAUJINIENOS, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atsiliekant darbo valandomis arba užsakant paštu — pridedam
žakį ar piniginę perlaide.

Brighton Parkas

Brighton Parko Lietuvių Na-
mų Savininkų Draugija birže-
lio 27 d. suruošė gegužinę (pik-
niką). Vytis sode ir salėje su
įvairiais malonumais. Stasys
Juodis prie įėjimo visus, malo-
niai sutiko ir nūkreipė reikiama
kryptimi.

Pirm. Bronius Paliulis kiek-
vieną džiaugsmingai pasveikino
ir pagelbėjo patogiai įsikurti.
Jadvyga Tamaševičienė, Sofija
Paulauskienė ir Juozas Tamaše-
vičius pravedė dovanų paskirsty-
mą iš laimės šaltinio. Buvo šim-
tai geriausių dovanų. Daugybė
svečių ėjo išmėginti savo laimės
ir veik kiekvienas grįžo linksmu
veidu, ką nors gero laimėjęs. Iš
laimėjimų gausumo buvo aiš-
kia matyti, kad apylinkės vers-
lininkai (biznierių) stipriai re-
mia Namų Sav. Draugijos veiklą,
pripažindami jos reikšmę ir nau-
dą. Mielosios šeimininkės, Stasė
Pelekienė, Barbora Strumskienė,
Petrulienė, Elena Leketienė,
Juzė Paulauskienė ir p. Kačins-
kienė vaišino visus skaniausiu
maistu. Vladas Leikus ir Stella
Daraška skubiai aptarnavo at-
gaivos norinčius. Pažymėtina,
kad, visų žinybų tarnyba dirbo
nemokamai iš pasiaukojimo
draugijos narių gerovei. Pirm.
Bronius Paliulis, padėjo jo vi-
siems skaitlingai susirinkusiems
(kurių buvo arti trijų šimtų) už
atvykimą. Pristatė visą paren-
gimo tarnybą ir viešai padėjo jo
už nuosirdų pareigų atlikimą.
Pristatė ir žymesnius svečius,
kuriuos — svečiai nuosirdžiai
sveikino plojimais.

Stasys Patlaba

Stasys Patlaba

Stasys Patlaba

Stasys Patlaba

A. + A.

BRONEI ŽEMAITIENEI

mirus,

jos vyrą Vinčą Žemaitį, miela kolega ir bičiulį, Lietuvos Miš-
kininkų Sąjungos Išeivijoje pirmininką, neišvengiamame
liūdesyje likusi, nuosirdžiai užjaučiame

PETRAS ir ONA SILAI

NAUJENOSE GALIMA GAUTI H. TAMAŠAUSKO LIETUVISKĄJĮ PAMARĮ

336 puslapių su žemėlapiu ir paviešiais aprašais Pamari, senos jo
gyvenimo ir gamtą, 1200 lietuviškų vietovardžių sąrašas. Knygos
kaina \$6.00, minkšti viršeliai.

Persuntimui paštu reikia pridėti dar 50 centų.

NAUJENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

LIETUVOS VARDŲ KILMĖ

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, be-
mažai kas šį klausimą studijavo. Apie lietuvių tautą ir lietuvių
kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuviai minimi
senovose atsiminimuose ir metraščiuose. Ten minimas ir Lietu-
vos vardas.

Juozas Venclova, dirbęs prie šios studijos 20 metų, peržiū-
rėjo labai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis nurodė
kiekvieną žodžio metrikaciją ir surašė Lietuvos praeitį liečian-
čias knygas. Jis perskaitė šimtus knygų ir parašė 52 psl. knygė-
lę, pavadintą LIETUVOS VARDŲ KILMĖ. Minkšti viršeliai,
kaina \$2.00. Knygėlė jums bus pasiųsta, jei du dolerių atsiųsite
šiuo adresu:

NAUJENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.

Išėjusi iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Sidlauskio knyga apie Amerikos lietuvių pastan-
gas daryti įtakos į krašto politiką. 102 psl. Kaina \$1.50.
Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis
bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI KIEKVIENA DIENA BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Bet Dievas, kuris yra turtingas gailestingumu, dėl begalinės savo
meilės, kuria Jis mus mylėjo, kai mes buvome mirę nuodėmėse, atga-
vino mus drauge su Kristumi". Jono 3:14-16.

Kaip labai didi ir stebėtina šita Dievo ir Kristaus meilė. Atrodo ne-
galima pasiekti jos aukštumą ir gilumą, ilgumą ir platumą. Kurie priėmė
Viešpatį kaip savo Atpirkėją ir padarė sandorą su juo pašvęsdami jam visa,
ką jie turi, tie gavo jo palaiminimus. Kuomet juos truko kūno silpnybės
arba kitų pasipriešinimas, jie turi atsiminti didžiąją mūsų dangiškojo
Tėvo meilę ir jo Sūnaus meilę, kuria Jis mylėjo nusidėjėlius. Jei tik pa-
siliksime ištikimi ir paklusnūs jam, tai iš tikrųjų dalyvausime su Kristumi
jo garbėje ir šlovėje.

Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra m-
rusieji? Jų klausimą atsako knygutė "Viltis po mirties", kurią gausite
nemokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET, CHICAGO, ILL. 60629
SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telef.: GRovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef.: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS

AIKSTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS

6646 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

MARQUETTE VISTA

REpublic 7-3888

REpublic 7-3888

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

TEL: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

NARIAI:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

